

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci žalobců:

proti

žalovanému: **Magistrát města Olomouce**
sídlem Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve sdělení ze dne 11. 12. 2023, č. j. SMOL/353801/2023/OS/PS/Mie,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný v působnosti stavebního úřadu v záhlaví označeným sdělením:

- sdělil žalobcům, že z moci úřední zahájí a s žalobci, jakožto s vlastníky stavby umístěné bez povolení stavebního úřadu, povede řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), neboť při kontrolní prohlídce a následném šetření zjistil, že na pozemku parc. č. s v k. ú. jsou již od července 2018 umístěny dva kovové lodní kontejnery

charakter staveb pro skladování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) bod 1 stavebního zákona a § 3 písm. e) vyhlášky č. 268/2009 Sb., které tudíž ke svému umístění na pozemek vyžadovaly alespoň územní souhlas, jímž však nedisponují;

- sdělil žalobcům, že výrobní halu na pozemku parc. č. st. 517 v k. ú. Domamyslice je užívána v rozporu se stavebními povoleními (z 22. 7. 1996 a 21. 5. 2003) a kolaudačními rozhodnutími (ze 16. 12. 1996 a 2. 6. 2004), jelikož umístěním výše uvedených kontejnerů na pozemku parc. č. 68 došlo k omezení odstavných a parkovacích stání, která byla pro provoz předmětné haly povolena právě na pozemek parc. č. 68;

- vyzval žalobce, aby do 3 týdnů od doručení tohoto sdělení vyrozuměli stavební úřad o odstranění uvedené závady na stavbě, tj. o tom, že předmětné kontejnery byly z pozemku parc. č. st. 68 v k.ú. Domamyslice odstraněny.

2. Žalobou podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) se žalobci domáhali, aby soud určil, že uvedené sdělením je nezákonným zásahem správního orgánu.

3. Podle § 82 s. ř. s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*

4. Při soudním přezkumu správního aktu napadeného zásahovou žalobou je stěžejní, zda tento správní akt mohl zasáhnout do práv osoby, která proti němu žalobou brojí. Pokud k tomu napadený správní akt způsobilý není, nelze se proti němu zásahovou žalobou úspěšně bránit. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v bodě 63 rozsudku ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, č. 3687/2018 Sb. NSS¹, uvedl, že je-li zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem „zásahem“ ve smyslu legislativní zkratky uvedené v § 82 s. ř. s., i kdyby byla tvrzení žalobce pravdivá, musí být taková žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném (plausibilním) tvrzení nezákonného zásahu.
5. V nyní posuzované věci je tvrzeným nezákonným zásahem sdělení stavebního úřadu obsahující informaci o zjištění existence „černých“ staveb, o zamýšleném zahájení řízení o nařízení jejich odstranění, o zjištění užívání jiné stavby v rozporu s jejím povolením a účelem, k němuž byla zkolaudována, a dále obsahující výzvu k odstranění předmětných „černých“ staveb a vyrozumění stavebního úřadu o tom, že se tak stalo.
6. Žalobou napadený akt má dle své formy i obsahu povahu sdělení podle části čtvrté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tj. podle § 154 a násl. tohoto zákona. Přestože žalovaný v předmětném sdělení neodkázal na konkrétní právní předpis, který jej zmocňuje k jeho vydání, lze bez pochybností dovodit, že využil svých pravomocí svěřených mu v rámci kontrolní prohlídky při výkonu stavebního dozoru v hlavě II části čtvrté zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), konkrétně v § 133 a 134 stavebního zákona.
7. Podle § 134 odst. 2 stavebního zákona *zjistí-li stavební úřad při kontrolní prohlídce stavby závadu (...) výzve podle povahy věci stavebníka, osobu, která zabezpečuje odborné vedení provádění stavby a má pro tuto činnost oprávnění podle zvláštního právního předpisu (dále jen "stavbyvedoucí") nebo osobu vykonávající stavební dozor anebo vlastníka stavby, aby ve stanovené lhůtě zjednali nápravu. Podle odst. 3 téhož ustanovení *nebude-li výzvě ve stanovené lhůtě vyhověno, vydá stavební úřad rozhodnutí, kterým zjednání nápravy nařídí. Podle odst. 4 pokud je stavba prováděna nebo odstraňována bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, výzve stavební úřad podle povahy věci stavebníka nebo vlastníka stavby k bezodkladnému zastavení prací a zahájí řízení podle § 129. Není-li výzvě vyhověno, stavební úřad vydá rozhodnutí, kterým nařídí zastavení prací na stavbě. Rozhodnutí je prvním úkonem v řízení, odvolání proti němu nemá odkladný účinek. Podle odst. 5 pokud není stavba užívána ke povolenému účelu nebo stanoveným způsobem anebo je užívána bez povolení, výzve stavební úřad vlastníka stavby, aby nepovolený způsob užívání stavby bezodkladně ukončil. Současně jej poučí o postupu podle § 126 a 127. Není-li výzvě vyhověno, stavební úřad vydá rozhodnutí, kterým užívání stavby zakáže. Podle odst. 6 ustanovení § 133 a § 134 odst. 1 až 5 platí přiměřeně i pro kontrolní prohlídku staveb podle § 103 a 104, výrobku, který plní funkci stavby, terénních úprav a zařízení a pro kontrolní prohlídku na stavebním pozemku.**
8. Právní povahou výzev podle § 134 odst. 2 až 5 stavebního zákona se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, konkrétně v rozsudku ze dne 20. 1. 2021, č. j. 10 As 248/2019-43, bod [18], a v rozsudku dne 10. 11. 2022, č. j. 1 As 143/2022-22, body [22] až [29], oba dostupné na www.nssoud.cz.
9. Nejvyšší správní soud vysvětlil, že postup stavebního úřadu při zjištění závady na stavbě, nepovolené výstavby či nepovoleného způsobu užívání stavby je v citovaných ustanoveních vždy upraven jako dvoufázový, přičemž nejprve je vlastníkově stavby adresována výzva k dobrovolnému upuštění od nezákonné činnosti, a teprve není-li na tuto výzvu adekvátně reagováno, vydá stavební úřad rozhodnutí, kterým nařídí zjednání nápravy, resp. zastavení prací na stavbě, či zakáže nepovolené užívání stavby. Výzva podle uvedených ustanovení má tak jen informativní a apelativní

¹ Byl by tento rozsudek zrušen náležen Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 635/18, důvody zrušení pro protičinnost se vztahovaly k posuzování včasnosti zásahové žaloby a nijak se nedotýkají právě zmiňované otázky. Tyto Ústavním soudem nijak nepochybně závěry rozšířeného senátu se naopak staly základem navazující judikatury (např. rozsudek ze dne 30. 5. 2019, č. j. 7 As 44/2019-21, bod 12, nebo rozsudek ze dne 18. 3. 2021, č. j. 10 As 255/2020-34, bod 14).

povahu, jejím účelem je přimět vlastníka stavby k dobrovolnému upuštění od užívání stavby nepovoleným způsobem a její neuposlechnutí nevede k nevyhnutelným právním a faktickým důsledkům, které by nebylo možné odčinit a jejichž správnost by nebylo možné přezkoumat v jiném typu řízení. Taková výzva totiž neopravňuje stavební úřad k žádným faktickým krokům, nýbrž mu jen otevírá možnost následného vydání rozhodnutí. Teprve rozhodnutí, jímž by stavební úřad nepovolený způsob užívání staveb zakázal, popř. rozhodnutí o nařízení odstranění stavby podle § 129 stavebního zákona by bylo vynutitelné, a tudíž způsobilé přímo zkrátit žalobce na právech, a proto by také bylo možné napadnout takové rozhodnutí žalobou podle § 65 s. ř. s. Stěžejní námitku, a sice, že předmětné kontejnery nemají povahu stavby, mohou žalobci uplatnit právě v řízení o nařízení odstranění stavby.

10. Rovněž již Nejvyšší správní soud vysvětlil, že zásah do veřejných subjektivních práv nepředstavuje ani případná hrozba odpovědnosti za přešůpek plynoucí z možného neuposlechnutí výzvy [zřejmě jako přešůpek podle § 178 odst. 2 písm. i) a j) stavebního zákona], neboť by případné rozhodnutí o přešůpku bylo samostatně přezkoumatelné před správním soudem a součástí tohoto přezkumu by muselo být i posouzení zákonnosti výzvy.
11. Se všemi těmito závěry se krajský soud zcela ztotožňuje a v podrobnostech na oba zmíněné rozsudky odkazuje.
12. Rozsudky Nejvyššího správního soudu, na které v žalobě odkázali žalobci (ve věcech sp. zn. 1 As 344/2016, 8 As 192/2014, 7 As 92/2017 a 8 As 408/2018), nejsou na nyní řešenou věc aplikovatelné, neboť se týkaly odlišných správních aktů (osvědčení stavebního úřadu o „pasportizaci“ dokumentace stavby podle § 125 stavebního zákona a sdělení stavebního úřadu podle § 82 odst. 3 stavebního zákona o tom, že pro dělení nebo scelování pozemků není potřeba stanovit podmínky), u nichž soud dovodil způsobilost přímo zasáhnout do práv jejich adresátů.
13. Lze uzavřít, že žalobou napadené sdělení žalovaného nemůže představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s., neboť zcela zjevně není způsobilé zasáhnout do subjektivních práv žalobců, a tudíž chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném (plausibilním) tvrzení nezákonného zásahu. Proto soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.
14. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 3 věta první s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 16. února 2024

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Chrudinová.